

KEURING SPUITTOESTELLEN

AANVANG 8STE KEURINGSCYCLUS MET GEWIJZIGD KEURINGSPROTOCOL

In oktober 2009 werd de Europese kaderrichtlijn ter verwezenlijking van een duurzaam gebruik van pesticiden gepubliceerd. Alle professioneel gebruikte spuittoestellen moeten tegen eind 2016 minstens één keer gekeurd zijn én dit in alle lidstaten. Dit jaar werd in België al de 8ste driejaarlijkse keuringscyclus opgestart (2017-18-19). Bij de vorige twee keuringscycli (2011-12-13 en 2014-15-16) werd de keuringswetgeving voor de verschillende types spuittoestellen al grondig aangepast om aan deze Europese richtlijn tegemoet te komen. Naar goede gewoonte wordt de keuringswetgeving driejaarlijks geëvalueerd en bijgestuurd waar nodig. Ook voor de nieuwe keuringscyclus zijn er enkele wijzigingen. Dit artikel licht deze wijzigingen toe die gepubliceerd werden in het Ministerieel Besluit van 07/04/2017 en belicht ook enkele pijnpunten vastgesteld tijdens de keuring.

.....

Johan Declercq

Diensthooft keuring spuittoestellen Vlaanderen ILVO

Algemene wijzigingen

• ERKENNING KEURING UIT ANDERE LIDSTATEN

Reeds in het KB van 15/01/2014 (BS12/02/2014) is de wederzijdse erkenning van keuringen uit andere EU lidstaten opgenomen. Het nieuwe MB omschrijft dit echter gedetailleerder. Praktisch komt het hierop neer dat elke geldige keuring die verstrekt werd in een andere Europese lidstaat ook erkend wordt in België, en dit zowel voor de aankoop van nieuwe als tweedehands gekeurde spuittoestellen. Bij de aangifte moet wel een kopie van het officiële keuringsverslag van de betreffende lidstaat worden gevoegd. Na het vervallen van het buitenlandse keuringscertificaat, of na de eerste drie jaar geldigheid van de buitenlandse keuring, dient het spuittoestel verplicht gekeurd te worden in België wanneer de bedrijfszetel van de eigenaar in België gevestigd is.

• GELIJSCHAKELING VAN DE KEURINGSPRIJZEN

Tot op heden werd voor de keuring van boomgaardspuiten en bodemontmettingsmachines een vaste prijs aangerekend

▲ Figuur 1: Drie Nederlandse keuringsstickers en één Belgische

onafhankelijk van de grootte van de machine nl. 83,78 € . Aangezien de laatste 10 jaar de schaalvergroting zich ook in de fruitteelt vertaalde naar grotere machines, met vooral veel torensputten maar ook spuittoestellen die meerdere rijen gelijktijdig kunnen bespuiten, stond deze vaste prijs niet meer in verhouding tot het geleverde keuringswerk voor deze grotere machines. Reeds van bij de opstart van de keuring sinds 1995 verhoogt bij veldspuiten de keuringsprijs per extra meter werkbreedte. Aangezien één meter werkbreedte overeenstemt met twee spuitdophouders, wordt vanaf deze keuringscyclus het aantal spuitdophouders op de boomgaardspuit als basis genomen voor het berekenen van de keuringsprijs. Twee dophouders worden dus beschouwd als één meter werkbreedte. Bij bodemontsmettingsmachines wordt op eenzelfde manier het aantal injectoren als referentie genomen. Deze manier van werken zorgt voor een eerlijke prijszetting binnen alle sectoren.

Wijzigingen in de keuringsprotocols

• ALLE KEURINGSPROTOCOLS (VELDSPUITEN, BOOMGAARDSPUITEN, TUINBOUW-SIERTEELT EN BODEMONTSMETTINGSMACHINES)

De belangrijkste wijziging betreft de verplichte aanwezigheid van een anti-drup systeem op ALLE spuittoestellen. Een anti-drup systeem voorkomt het leeglopen van de spuitboom na het afsluiten van de hoofdkraan of de sectiekranen. Vooral op oudere toestellen ontbreekt een anti-drup systeem nog dikwijls. De voordelen zijn nochtans navenant. Een anti-drup systeem zorgt ervoor dat de spuitboom niet leegloopt bij elke onderbreking van de bespuiting, waardoor afhankelijk van de grootte van het spuittoestel al vlug 5 à 15 liter spuitoplossing verloren gaat telkens de spuitboom leegloopt.

Er worden dus lokale overdoseringen vermeden, maar ook onnodig verlies van kostbaar gewasbeschermingsmiddel. Bovendien zal het niet meer nodig zijn om in te spuiten bij het opstarten van de bespuiting of in een nieuw spuitspoor en kan de bespuiting direct worden aangevat.

Gedurende de keuringsjaren 2014-15-16 werd bij afwezigheid van een anti-drup systeem op het spuittoestel een klasse 2 opmerking genoteerd op het verslag (=aanwezigheid vereist bij de volgende driejaarlijkse keuring). Bijgevolg zullen toestellen zonder anti-drup systeem in de loop van de keuringsjaren 2017-18-19 onherroepelijk afgekeurd worden.

Een klassiek anti-drup systeem (figuur 2) zit geïntegreerd in de dophouder en treedt in werking zodra de werkdruk onder de 0,3 à 0,7 bar daalt (afhankelijk van het type). Het systeem bestaat uit een membraan dat door middel van een veertje tegen een zitting wordt gedrukt. Stijgt de werkdruk in de vloeistofleidingen (=openen van de hoofd- of sectiekranen) dan wordt het membraantje van de zitting geheven en kan de spuitvloeistof naar de dop vloeien.

▲ Figuur 2: Antidrupdophouder, membraan en afsluitkap

Er bestaan verschillende mogelijkheden om ook oudere spuittoestellen te voorzien van anti-drup. Wanneer het spuittoestel nog in goede staat is, worden het best alle dophouders vervangen door nieuwe dophouders met anti-drup voorziening. Eventueel kunnen aansluitend de leidingen worden vernieuwd.

Alhoewel minder aangewezen, kan als alternatief gebruik gemaakt worden van filterinserts met kogelkepjes die in de bestaande dophouders geplaatst worden. Hierbij dient wel opgelet te worden dat de inserts passen in de bestaande dophouders. Dit systeem heeft echter als nadeel dat de kogelkepjes een grotere drukval ter hoogte van de dop veroorzaken en bovendien de neiging vertonen om na verloop van tijd minder goed te werken. Regelmatig reinigen en goed onderhouden is dus zeker de boodschap. Is het toestel nog in goede staat vervang dan bij voorkeur de volledige dophouder door antidrupdophouders!

▲ Figuur 3: Antidrup filterinsert

• KEURINGSPROTOCOL TUINBOUW-SIERTEELT

In 2011-12-13 werd de keuring van deze toestellen opgestart en het eerste keuringsprotocol voor deze toestellen werd relatief "soepel" opgesteld waarbij slechts voor een beperkt aantal punten een afkeuring mogelijk was. In de daaropvolgende cyclus (2014-15-16) werden al een aantal opmerkingen gelijkgeschakeld met het keuringsprotocol voor veld- en boomgaardspuiten, en vanaf dit jaar gelden voor alle types toestellen onderstaande punten van afkeuring.

1. het niet herstellen van alle defecten die tijdens de vorige cyclus vastgesteld werden en die voor de lopende cyclus hersteld moesten worden (bv. afwezigheid anti-drup systeem, gebrekkige PTO-bescherming, hindernissen in spuitbeeld, ...);
2. de bevestigingspunten van het spuittoestel aan de trekker (3 punten) en van de spuitboom aan het chassis moeten in goede staat zijn;
3. de spuitboom of spuitkrans is asymmetrisch t.o.v. de bevestigingspunten, is op meerdere plaatsen vervormd of vertoont meerdere lasbreuken;
4. de spuitboom vertoont een te grote kromming in het horizontale en/of verticale vlak;
5. het luchtklokmembraan is gescheurd;
6. de pomp is defect;
7. er is geen manometer aanwezig of hij is defect;
8. te grote drukverschillen tussen de verschillende spuitboom- of spuitkranssecties (te lange secties en/of aanvoerleidingen, problemen in leidingen en/of verdeelblok);
9. spuitdoppen binnen een reeks zijn niet homogeen;
10. spuitdoppen zijn te sterk versleten;
11. regelsysteem werkt niet (drukregelklep, verdeelblok);
12. spuitcomputer is onjuist afgesteld;
13. aanzienlijke lekken (groter dan 30 ml/min);
14. ventilator en/of windafbuigplaten zijn beschadigd (boomgaardspuittoestellen en/of tuinbouw-sierteelt).

Belangrijk is om naast deze punten vóór het aanbieden van een spuittoestel tevens na te gaan welke klasse 2 gebreken

▲ Figuur 4: Verdelingsmeting van een bodemontsmettingsmachine

vermeld staan op het laatste keuringsverslag. Het niet herstellen/bijwerken van deze klasse 2 gebreken leidt tevens tot een afkeuring van het toestel. (zie punt 1 hierboven).

• KEURINGSPROTOCOL BODEMONTSMETTINGSMACHINES

Vorige cyclus werd de keuring van de bodemontsmettingsmachines opgestart. Het gaat hier om zeer specifieke machines waarvoor dan ook een apart keuringsprotocol werd ontwikkeld. Tijdens de eerste keuring van deze toestellen werd het duidelijk dat dit protocol nog vrij veel aanpassingen vereiste. In eerste instantie werden een aantal veiligheidsitems toegevoegd, zoals een verplichting van een overdrukventiel, en een veiligheid op de vulklep. Verder werd er vastgesteld dat de tolerantie op de verdeling in het protocol te strikt was en in de praktijk moeilijk haalbaar. Hier werd de grens naar boven toe bijgesteld. Desalniettemin dient toch vermeld dat zelfs met een hogere tolerantie op de verdeling nog steeds een vrij groot aantal toestellen niet conform waren. Dit was meestal te wijten aan vervuilde injectoren maar evenzeer aan slecht gedimensioneerde machines.

Ook werden er een aantal bijkomende items toegevoegd of aangepast, zoals de mogelijkheid om specifieke flowmeters te testen, en het nagaan van de drukstabiliteit bij dergelijke machines.

Het volledige nieuwe protocol kan teruggevonden worden op de website van het ILVO.

Organisatie

Elke aankoop/verkoop van een spuittoestel moet steeds binnen de 30 dagen doorgegeven worden aan de dienst keuring spuittoestellen zowel voor nieuwe als voor tweedehandse binnenlandse en buitenlandse toestellen. Aangiftes worden gezamenlijk en schriftelijk door aankoper en verkoper overgemaakt via het formulier voor aankoop en verkoop van een spuittoestel (Bijlage III), te bekomen via de website of telefonisch bij de dienst keuring spuittoestellen. Na aangifte van het spuittoestel wordt automatisch per post een bewijs van aangifte opgestuurd. Eenmaal dit bewijs in het bezit is kan het toestel voorlopig gebruikt worden tot de eerstvolgende keuring.

Wat betreft de organisatie van de keuringen blijft de toestand ongewijzigd. Serrespuiten worden de tweede helft van februari

en begin maart gekeurd en veldspuiten en boomgaardspuiten worden gekeurd van maart tot halfweg december (zolang de weersomstandigheden het toelaten).

Vóór het vervallen van de geldigheid van de keuring op het spuittoestel wordt een uitnodiging verstuurd ter aanbieding van het toestel. De keuringsdienst zal u steeds naar het dichtstbijzijnde testcentrum uitnodigen en dit op een vaste datum en uur. Zijn datum en uur niet haalbaar dan dient de keuringsdienst minimaal 5 kalenderdagen vóór de vooropgestelde keuringsdatum te worden verwittigd. Eventueel kan telefonisch en in onderling overleg een nieuwe datum afgesproken worden. Alhoewel de dienst over een keuringslocatie beschikt in bijna elke Vlaamse gemeente of stad, kan een thuiskeuring aangevraagd worden mits extra bijdrage/verplaatsingskost van 77,18 €. ■

WEBSITE www.ilvo.vlaanderen.be/keuringspuittoestellen

MAIL keuringspuit@ilvo.vlaanderen.be

Op de website vind je een schat aan informatie terug waaronder:

- Tabbladaangiftes: via deze tab kunnen alle aangiftes, verkopen, aankopen en buitengebruikstelling doorgegeven worden aan onze dienst.
- Tabblad keuringslocaties: hier vind je de ligging terug van alle testcentra in Vlaanderen. Wanneer je naar een ander testcentrum wil uitgenodigd te worden, kan dit telefonisch of per mail doorgegeven worden (keuringspuit@ilvo.vlaanderen.be)
- Tabblad formulieren: onder deze link is de huidige Belgische wetgeving keuring spuittoestellen terug te vinden en eveneens artikels omtrent de keuring.